Súd:	Krajský súd Bratislava
Spisová značka:	8Co/459/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1111216691
Dátum vydania rozhodnutia:	22. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jana Vlčková
ECLI:	ECLI:SK:KSBA:2016:1111216691.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vlčkovej a členov senátu JUDr. Moniky Holickej a JUDr. Ondreja Krajča v právnej veci žalobcu: N.. Y. V., X. W. G. XX, zastúpeného JUDr. Elenou Ľalíkovou, advokátkou, so sídlom Podbrezovská 34, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie č. 13, Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, na odvolanie žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, zo dňa 5. apríla 2013, č.k. 5C/84/2011-161, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti priznanej nemajetkovej ujmy p o t v r d z u j e a vo zvyšnej vyhovujúcej časti rozsudok m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 863,65 eur spolu s 8,0 % úrokom z omeškania ročne od 10.05.2011 do zaplatenia, do troch dní a vo zvyšku žalobu zamieta.

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti p o t v r d z u j e .

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom náhrady škody sumu 1.070,53 eur spolu s 8 % úrokom z omeškania od 10. 05. 2011 do zaplatenia a náhradu nemajetkovej ujmy v sume 10.000 eur a vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol. Rozhodol, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy 102.589,59 eur z dôvodu, že dňa 14. 05. 2007 bolo uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru začaté trestné stíhanie pre trestný čin sprenevery, ktoré bolo uzavreté podaním obžaloby na Okresný súd v Humennom, pričom tento súd vo veci vydal trestný rozkaz, ktorým uznal navrhovateľa vinným a následne rozsudkom zo dňa 30. 07. 2007 oslobodil žalobcu spod obžaloby po zrušujúcom uznesení Krajského súdu 15. 04. 2008 opäť žalobcu oslobodil spod obžaloby. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 06. 05. 2010. V súvislosti s trestným konaním vznikla žalobcovi skutočná škoda vo výške 1.070,53 eur titulom vynaložených trov obhajoby vyúčtovaných Y.. T. W., ďalej mu vznikla ujma na osobnostných právach, ktorú vyčíslil v sume 10.000 eur a uplatnil si aj zaplatenie 1.519,06 eur vrátane 20 % DPH ako príslušenstvo pohľadávky, ktorá mu vznikla v súvislosti s mimosúdnym uplatnením tohto nároku u povinnej zodpovednej osoby. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva policajného zboru v Humennom zo dňa 04. 05. 2007, ČVS: ORP-89/OEK-HE-2007,bolo voči žalobcovi začaté trestné stíhanie ako obvineného pre trestný čin sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. a/ Trestného zákona. Dňa 30. 07. 2007 vydal Okresný súd v Humennom vo veci trestný rozkaz, ktorým žalobcu uznal za vinného z prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. a/ Trestného zákona. Trestné stíhanie voči žalobcovi bolo skončené vydaním oslobodzujúceho rozsudku Okresného súdu v

Humennom č.k. 2T /118/2007-445 zo dňa 25.11.2009, právoplatným dňa 06. 05. 2010. Ďalej zistil, že žalobca bol v čase vedeného trestného stíhania samostatne zárobkovo činnou osobou, podnikateľom, podnikajúcim v oblasti stavebnej činnosti, bol členom Ľudovej strany HZDS, v ktorej pôsobil vo funkcii predsedu Okresnej organizácie strany v Snine. Bol členom republikového predstavenstva strany, vo voľbách 2010 kandidoval za poslanca Národnej rady SR a za poslanca vyššieho územného celku. Bol ženatý, mal jedno dieťa. Ďalej mal za preukázané, že navrhovateľ si splnil zákonom uloženú povinnosť nárok predbežne prerokovať s ústredným orgánom, čo mu bolo preukázané žiadosťou o predbežné prerokovanie prijatej Ministerstvom spravodlivosti SR dňa 09. 11. 2010. Dospel k záveru, že aktívna legitimácia žalobcu vyplýva z § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní. Uviedol, že pasívna legitimácia vyplýva z § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z., z ktorého je zrejmé, že žalovaným subjektom má byť štát a pri posudzovaní, či orgán označený v návrhu ako orgán konajúci v mene štátu je označený správne, vychádzal z § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1 v spojení s ods. 3 § 4 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti SR, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní, a ak tento zákon neustanovuje inak, v prípade, ak nemožno príslušný orgán určiť podľa ods. 1 koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti SR. Nestotožnil sa s námietkou obžalovaného, že v danom prípade Ministerstvo spravodlivosti nie je orgánom príslušným na konanie v mene Slovenskej republiky, jednak z toho dôvodu, že predmetom konania je nárok na náhradu škody spôsobenej štátom titulom vydania nezákonného rozhodnutia, za ktoré žalobca označil uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, zároveň však uviedol, že vznik škody odvíja aj od vydania trestného rozkazu súdom. Ďalej vychádzal z ustálenej súdnej praxe, ktorá v súvislosti s objektívnou zodpovednosťou štátu podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. ustálila, že štát za podmienok ustanovených v tomto zákone v zásade zodpovedá za škodu vzniknutú trestným stíhaním, ktoré bolo ukončené zastavením trestného stíhania, resp. vydaním oslobodzujúceho rozsudku, zodpovedá teda za výsledok a na všetky rozhodnutia, ktoré boli v súvislosti s takýmto trestným stíhaním vydané, je potrebné okrem rozhodnutia, ktorým bolo trestné stíhanie právoplatne zastavené, alebo ktorým bolo právoplatne rozhodnuté o oslobodení spod obžaloby, hľadieť ako na nezákonné, na základe čoho dospel k záveru, že v danom prípade je pre určenie orgánu príslušného konať v mene štátu potrebné použiť § 4 ods. 3 zákona 514/2003 Z.z., podľa ktorého, ak nie je možné určiť takýto orgán, podľa ods. 1 koná v mene štátu ministerstvo spravodlivosti. Poukázal na to, že Ministerstvo spravodlivosti síce postúpilo žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie jeho nároku Ministerstvu vnútra SR, ktoré však žiadosť vrátilo Ministerstvu spravodlivosti s odôvodnením, že bol voči navrhovateľovi vydaný trestný rozkaz, ktorý má v zmysle § 353 ods. 6 Trestného poriadku povahu odsudzujúceho rozsudku a tento možno vydaním oslobodzujúceho rozsudku v trestnej veci žalobcu považovať za zrušený v zmysle § 4 ods. 1 písm. a/ bod a/ s poukazom na § 4 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a príslušné na prerokovanie nároku je Ministerstvo spravodlivosti. Táto skutočnosť podľa jeho názoru vyplýva aj zo samotného stanoviska žalovaného zo dňa 08. 06. 2011, ktorý nevyhovel žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku a uzavrel, že nárok navrhovateľa ako orgán príslušný konať v mene štátu predbežne prerokovalo Ministerstvo spravodlivosti a v tomto stanovisku už svoju príslušnosť nenamietalo, a preto sa aj podľa názoru súdu nemôže tejto námietky na ťarchu žalobcu úspešne domáhať. Uviedol, že v zmysle konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pričom poukázal na rozhodnutie 4Cdo 15/2009 vyplýva záver, že základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím podľa § 6 ods. 1, veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z. i zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Pre správnu interpretáciu tohto ustanovenia však nestačí vychádzať len z jeho jazykového znenia, teda gramatického výkladu, ale je potrebné uplatniť aj výklad systematicky a teologicky a v zmysle uvedeného rozhodnutia za ústavne komfortný treba považovať výklad, podľa ktorého v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné stíhanie končí, to znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania o vznesení obvinenia. Zastavenie trestného stíhania znamená, že výsledky trestného konania ukazujú, že nejde o trestný čin, čo znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR spisovej

značky 1Cdo 53/93 rozhodujúcim meradlom o opodstatnenosti začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že navrhovateľovi bola uznesením o začatí trestného stíhania, následným trestným stíhaním, ako aj vydaním trestného rozkazu spôsobená škoda, za ktorú podľa zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovedá žalovaný. Táto škoda mu bola spôsobená v príčinnej súvislosti s vydaním predmetného uznesenia, ktorým bolo voči nemu začaté trestné stíhanie pre trestný čin sprenevery, ako aj v súvislosti s vydaním trestného rozkazu Okresným súdom v Humennom. Pokiaľ ide o uplatnenú majetkovú škodu priznal žalobcovi právo na náhradu škody vzniknutej v príčinnej súvislosti s rozhodnutím, ktoré nebolo v súlade so zákonom, titulom vzniknutých nákladov na trovy obhajoby, vychádzal pritom z ustanovenia § 18 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01. 01. 2013 a priznal mu právo na náhradu škody v sume 1.070,53 eur, keď mal za preukázané, že žalobca dňa 11. 06. 2010 zaplatil Y.. W., advokátovi za obhajobu v predmetnom trestnom konaní sumu 1.070,53 eur. Z vyúčtovania odmeny advokáta, aj z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Humenné mal za preukázané, že išlo o právne služby vykonané výlučne v súvislosti s trestným stíhaním navrhovateľa, ktoré boli vyúčtované vo výške tarifnej odmeny. Nestotožnil sa s námietkou žalovaného, týkajúcou sa výšky trov obhajoby, ako vyúčtovaných nesprávne v rozpore s Vyhláškou č. 655/2004 Z.z., keď v prípade štyroch súdnych pojednávaní pred Okresným súdom Humenné boli tieto odročené bez meritórneho prejednávania veci, čím vznikol právnemu obhajcovi nárok na trovy právneho zastúpenia vo výške jednej štvrtiny odmeny. Poukázal na ustanovenie § 18 a dospel k záveru, že navrhovateľ vynaložil náklady na obhajobu účelne za účelom náležitej obhajoby v trestnom konaní, ktoré sa ukázalo ako nezákonné. Skutočnosť, že právnemu zástupcovi vzniklo v súvislosti s namietanými úkonmi právo na odmenu len vo výške jednej štvrtiny tarifnej odmeny, podľa jeho názoru nemožno posúdiť ako nedostatok príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a trestným konaním vedeným voči žalobcovi. Podľa § 517 ods. 1 prvej vety ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom ku dňu začatia omeškania odporcu t. j. 10. 05. 2011 priznal žalobcovi nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8 % od 10. 05. 2011 do zaplatenia, keď žalobca si nárok na náhradu škody uplatnil u žalovaného 09. 11. 2010, lehota na plnenie márne uplynula 09. 05. 2011, na základe čoho sa nasledujúci deň žalovaný dostal do omeškania. Zamietol nárok žalobcu na zaplatenie sumy 1.519,06 eur vzniknutému v súvislosti s uplatnením nároku na príslušnom orgáne v rámci predbežného prerokovania nároku, a to podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom. Uviedol, že navrhovateľ si v konaní uplatnil tiež náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 100. 000 eur. Poukázal na to, že išlo o citeľný neoprávnený zásah do jeho práva na osobnú česť, ľudskú dôstojnosť, značnej intenzity, ktorý mal nepriaznivé dôsledky pre neho, čo do jeho postavenia v rodine a spoločnosti, najmä v podnikateľskom prostredí malého mesta, v ktorom ako podnikateľ v oblasti stavebnej činnosti pôsobil. Poukázal aj na svoju politickú aktivitu vyžadujúcu bezúhonnosť a tvrdil, že v súvislosti s vedeným trestným stíhaním sa musel vzdať funkcie a členstva v strane Ľudová strana HZDS, kde zastával funkciu člena republikového predstavenstva a funkcie okresného predsedu strany v Snine a kandidatúry na post poslanca pre voľby v roku 2010. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, výsluchom svedkov N. W. a Y. X. a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že sa dostatočne preukázala reakcia svedčiaca o znížení dôstojnosti a vážnosti žalobcu v spoločnosti, a preto žalobcovi priznal náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 10.000 eur. Podstatou priznania nemajetkovej ujmy je teda preukázanie zníženia spoločenského postavenia žalobcu, ktoré sa v danom prípade navonok prejavilo v pochybnostiach okolia o jeho bezúhonnosti, o jeho cti a charaktere, v obave zo spolupráce. Trestné stíhanie žalobcu predstavovalo svojím rozsahom a intenzitou značný zásah do jeho osobnostných práv, ktorého negatívne následky pociťoval žalobca v priebehu celého trestného stíhania. Žalobcovi napriek tomu, že bol právoplatne spod obžaloby oslobodený, sa doposiaľ za zásah do jeho osobnostných práv neospravedlnil, ani inak neodstránil následky tohto zásahu v takej miere, že by bolo možné zvažovať, že sa mu dostalo aspoň v minimálnom rozsahu primeraného zadosťučinenia. Za danej situácie jedinou možnosťou, ako zmierniť následky neoprávneného zásahu odporcu do osobnostnej sféry žalobcu, považoval priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Konštatoval, že v tomto štádiu je už nepostačujúcim zadosťučinením len forma napríklad písomného ospravedlnenia sa žalobcovi, prípadne samotná konštatácia porušenia práva, keď zásah bol takej intenzity a rozsahu, že výrazne negatívne ovplyvňoval česť a dôstojnosť žalobcu. Preto súd dospel k záveru, že sú v danom prípade splnené predpoklady pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy vychádzal z ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 a uviedol, že podstatou priznania nemajetkovej ujmy je preukázanie zníženia spoločenského postavenia žalobcu, ktoré sa navonok prejavilo v zásahu do cti žalobcu ako podnikateľa, do jeho dôveryhodnosti v

podnikateľskom zázemí, v ktorom pôsobil, v poškodení jeho povesti v súvislosti s jeho podnikateľskou činnosťou, ako aj politickou činnosťou, vo vzniku jemu nepríjemných situácií v rodinnom živote tým, že bol takmer tri roky vystavený dôsledkom vedenia trestného konania, vplyvom udalostí bol nútený odísť z miesta svojho doterajšieho podnikateľského pôsobenia, nakoľko stratil dôveru. Spomedzi okolností, za ktorých došlo k zásahu, prihliadol na to, že predmetná vec zasiahla do mimoriadne citlivej oblasti života žalobcu, občianskej cti a vážnosti v spoločnosti, najmä do vnímania jeho bezúhonnosti ako podnikateľa v okolí. Výšku nemajetkovej ujmy posúdil aj vo vzťahu k následkom, ktoré vznikli žalobcovi v súkromnom živote alebo spoločenskom uplatnení. Z hľadiska skutočností, potrebných pre posúdenie následkov, mal za preukázané, že žalobca od 01. 07. 2012 zastával funkciu v štátnej správe, z čoho usúdil, že ujma, ktorá mu bola spôsobená, nevyvolala nepriaznivý následok v jeho budúcom spoločenskom uplatnení, keď takýto následok nepreukázal žalobca ani v súkromnom živote. Priznal mu preto náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur, ktorú posúdil ako primeranú a zodpovedajúcu miere následkov spôsobených žalobcovi vo všetkých zložkách právom chránených osobnostných práv a vo zvyšku návrh zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 O. s. p.

2. Proti tomuto rozsudku v časti, v ktorej súd prvej inštancie žalobu žalobcu v časti uplatnenej nemajetkovej ujmy zamietol, podal odvolanie žalobca. Žiadal v napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a jeho žalobe vyhovieť. Namietal, že súd prvej inštancie si neobjasnil predmet sporu pre svoje právne posudzovanie a záver, že žalobca od 01. 07. 2012 zastáva určitú pozíciu v štátnej správe, takže trestné konanie nemalo naň takmer žiaden dopad. Namietal, že trestné konanie bolo voči nemu vedené od 14. 05. 2007 do 06. 05. 2010, teda takmer tri roky. Neustále bol podrobovaný excesívnemu konaniu orgánov činných v trestnom konaní a súdu. Počas týchto dní bol na periférii relevantného, spoločenského, sociálneho, profesného a rodinného života. Bol vyradený z akejkoľvek verejnej súťaže pre uchádzanie sa o zákazky, pracovnú pozíciu, či politickú funkciu, ku ktorým bol pred týmto obdobím veľmi blízko, resp. sa ich zúčastňoval. Zohľadňovať jeho ambíciu po roku 2010, kedy sa z toho všetkého spamätal, a teda šikovnosť v prospech škodcu, považuje za nenáležité. Namietal, že v konaní poukázal aj na dva prípady, a to jeden riešený mimosúdne, keď išlo o odškodnenie za sledovanie vodiča prevádzkovateľa kamiónu zo Slovenska do Istanbulu, kde bol tri dni zadržaný v sume 50.000 eur a riešený súdne zo strany vyšetrovateľa, voči ktorému bolo tiež vedené nezákonné trestné konanie, ale iba počas dvoch rokov, pričom mu bola priznaná nemajetková ujma v sume 53.110,27 eur. Súd prvej inštancie však na tieto prípady nereagoval a nevysporiadal sa s nimi. Záver súdu o negatívnom pôsobení trestného skonania na súkromný život žalobcu považuje za svojvoľný, nevyplývajúci zo žiadneho zákonného ustanovenia, keď tvrdí, že takýto následok nepreukázal, a to z dôvodu, že z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že sa nemajetková ujma základných práv a slobôd občana nepreukazujú. Každé trestné konanie predstavuje výrazný zásah do súkromného a osobného života trestne stíhaného a negatívne sa dotýka jeho cti a dobrej povesti. Preukázanie tzv. následku trestného konania v súkromnom živote považuje za uvalenie požiadavky excesívneho dôkazného bremena na neho, ktoré je v rozpore s rovnosťou účastníkov konania a voľným hodnotením dôkazov. Podľa jeho názoru princíp súkromnoprávnej sankcie spočíva na zásade, že si poškodený sám určuje, v akom rozsahu sa cíti byť poškodený a akú mieru poškodenia považuje za primeranú. Súd by mal zisťovať iba to, či skutočne k zásahu došlo, a či žiadané odškodné nie je extrémne neprimerané. Vzhľadom na to suma 100.000 eur za trojročné bezdôvodné stíhanie je podľa jeho názoru suma primeraná.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti, v ktorej žalobe žalobcu vyhovel, podal odvolanie žalovaný a žiadal v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že sa nestotožňuje s rozhodnutím súdu, považuje ho za nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné. Poukázal pritom na požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku podľa § 157 ods. 2 O. s. p. a uviedol, že aj podľa judikatúry ESĽP treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Podľa jeho názoru tým, že súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil, porušil jeho právo na spravodlivé súdne konanie. Odôvodnenie príslušnosti ministerstva spravodlivosti konať v mene žalovanej Slovenskej republiky je podľa jeho názoru založené na nesprávnom právnom posúdení veci v dôsledku nesprávnych skutkových zistení súdu. Poukázal na ustanovenie § 21 ods. 4, § 79 ods. 1 O. s. p. , § 3 ods. 1 písm. a/, § 4 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 514/2003. Namietal, že trestný rozkaz, na ktorý poukazuje súd v odôvodnení príslušnosti ministerstva spravodlivosti na zastupovanie štátu v konaní, nikdy nenadobudol právoplatnosť, bol zrušený na základe podaného odporu, a nie je tak možné považovať ho za nezákonné rozhodnutie v zmysle zákona č. 514/2003, keďže nespĺňa podmienku § 61 tohto zákona, a to zrušenie

právoplatného rozhodnutia pre nezákonnosť príslušným orgánom. Teda skutočnosť, že v štádiu konania pred súdom bol vydaný neprávoplatný trestný rozkaz, nemá pre riešenie otázky príslušnosti orgánu konať v mene štátu v konaní o náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia žiaden význam. Právnou skutočnosťou, od ktorej sa všeobecne odvíja nárok na náhradu škody, je v zmysle zákona č. 514/2003 konkrétne nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci. Ustálením tohto rozhodnutia alebo postupu je možné s použitím kritérií uvedených v § 4 ods. 1 zákona ustáliť, ktorý orgán štátu, prípadne iný subjekt je príslušný v konaní o náhradu škody štát zastupovať. Vydať uznesenie o vznesení obvinenia voči konkrétnej osobe podľa zákona č. 301/2005 je oprávnený policajt a v zmysle § 230 ods. 2 písm. c/ aj príslušný dozorujúci prokurátor. Jedine prokurátor je zároveň v zmysle § 230 ods. 2 písm. e/ oprávnený rozhodnúť o opravnom prostriedku sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia a v prípade opodstatnenej sťažnosti uznesenie zrušiť. Aj v prípade uplatnenia mimoriadneho opravného prostriedku proti uzneseniu o vznesení obvinenia, ktorým je návrh na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní podľa § 363 a nasledovne Trestného poriadku, rozhoduje o tomto orgán prokuratúry. Jedine tieto subjekty, policajt a prokurátor konajú pri vznesení obvinenia a tiež pri rozhodovaní o jeho opodstatnenosti a zákonnosti v rámci konania o opravných prostriedkoch proti tomuto rozhodnutiu. Vzhľadom na to je možné v tomto prípade súhlasiť, že ku škode došlo v oblasti verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci, avšak nie je možné stotožniť sa so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade je pre určenie orgánu príslušného konať v mene štátu potrebné použiť § 4 ods. 3 zákona č. 514/2003, podľa ktorého, ak nie je možné určiť takýto orgán podľa ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti. Toto ustanovenie sa vzťahuje na prípady, kedy nie je možné ustanoviť príslušnosť žiadneho z orgánov uvedených v § 4 ods. 1 zákona. V tomto konaní je ako nezákonné namietané rozhodnutie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia potvrdené uznesením dozorujúceho prokurátora, ktorým bola zamietnutá sťažnosť žalobcu proti vzneseniu obvinenia. Nejedná sa teda o skutočnosť nemožnosti určenia orgánu príslušného konať v mene štátu z dôvodu absencie určenia príslušného orgánu podľa § 4 ods. 1 zákona, riešenú v odseku 2, ale o konkurenciu viacerých orgánov príslušných na konanie podľa § 4 ods. 1, ktorá je osobitne riešená ustanovením § 4 ods. písm. l/, podľa ktorého, ak ku škode došlo v oblasti verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci, v mene štátu koná orgán príslušný podľa písm. a/ až j/, u ktorého bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku, ak žiadosť bola podaná na viacerých príslušných orgánov, ten orgán, ktorý začal konať vo veci ako prvý. Jediným rozhodnutím, ktoré je možné v tejto veci označiť za nezákonné, je uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, ktoré nadobudlo právoplatnosť po zamietnutí sťažnosti žalobcu proti tomuto uzneseniu Okresnou prokuratúrou Humenné. Vzhľadom na subjekty konajúce pri vznesení obvinenia a pri rozhodovaní o právnych prostriedkoch proti tomuto rozhodnutiu, orgánmi príslušnými na konanie v mene Slovenskej republiky môžu byť len Ministerstvo vnútra a Generálna prokuratúra. V štádiu vznesenia obvinenia a rozhodovania o jeho opodstatnenosti a zákonnosti vo veci nekonal a nemohol ani vydať rozhodnutie súd, teda rozhodnutie, ktoré by zakladalo vznik nároku na náhradu škody. Tento záver vyplýva podľa jeho názoru aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR, spisovej značky 3Cdo/194/2010 a tiež aj z rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, spisovej značky 17 Co/282/2011 - 132 zo 16. 05. 2012. Pokiaľ sa súd v odôvodnení rozsudku v súvislosti s určením príslušnosti Ministerstva spravodlivosti odvoláva na to, že Ministerstvo spravodlivosti predbežne prejednalo nárok žalobcu a pritom to predbežné prejednanie nároku svoju príslušnosť na konanie nenamietalo, ide zo strany súdu o nesprávne skutkové zistenie, ku ktorému súd dospel. Ministerstvo spravodlivosti nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia nikdy predbežne neprerokovalo, ale žiadosť postúpilo Ministerstvu vnútra SR ako orgánu príslušnému konať v mene štátu podľa § 4 ods. 1 písm. b/ zákona a po vrátení postúpenej žiadosti Ministerstvom vnútra bola právna zástupkyňa žalobcu vyzvaná na doplnenie žiadosti v tom zmysle, aby označila postup orgánov verejnej moci, ktorý považuje za nesprávny, resp. rozhodnutie, ktoré považuje za nezákonné. V prípise zo dňa 10. 12. 2010 za nezákonné označila prijatie obžaloby súdom a vydanie trestného rozkazu spisovej značky 2T/118/2007 - 253 zo dňa 30. 07. 2007. V súlade s týmto prípisom prebehlo na Ministerstve spravodlivosti predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej namietaním nezákonným rozhodnutím trestným rozkazom, pričom Ministerstvo spravodlivosti preskúmalo žiadosť žalobcu v rozsahu rozhodovacej činnosti Okresného súdu Humenné v trestnom konaní spisovej značky 2P/118/2007, pričom týmto postupom nebolo zistené vydanie nezákonného rozhodnutia súdom ani prípadný nesprávny úradný postup v konaní. Avšak nárok uplatnený žalobcom žalobou na Ministerstve spravodlivosti predbežne prerokovaný nebol. Okrem toho príslušnosť orgánu štátu konať v mene štátu je daná zákonom, a nie rozhodnutím orgánu, či žiadosť prejedná alebo nie. Namietal teda, že súd vec nesprávne právne posúdil, keď na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne ustanovenie

zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom a účinnom pred i po jeho novelizácii zákonom č. 412/2012 Z.z., určujúce orgán príslušný konať v mene štátu. Ministerstvo spravodlivosti má za to, že účastník konania Slovenská republika nebol v konaní riadne zastúpený orgánom na to príslušným. K tomuto stavu došlo v dôsledku činnosti okresného súdu. Postupom súdu v konaní sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom prostredníctvom na to určeného orgánu. Nestotožnil sa ani s odôvodnením nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia súdom prvej inštancie. Uviedol, že právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia v trestnom konaní, ktoré skončilo oslobodením osoby spod obžaloby, zastavením trestného stíhania, prípadne postúpením veci na prejednanie inému orgánu, nie je právom vyplývajúcim priamo z ustanovení zákona 514/2003 Z.z., pretože v týchto prípadoch nedochádza k zrušeniu právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia, a nie je tak splnená podmienka vydania nezákonného rozhodnutia v zmysle § 5 a nasledujúcich uvedeného zákona. Uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 14. 05. 2007 nie je možné považovať za nezákonné rozhodnutie, keďže toto nebolo po nadobudnutí právoplatnosti zrušené pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Až rozhodovacia prax súdov dospela k záveru, že v prípadoch, kedy dôjde k zastaveniu trestného konania oslobodením spod obžaloby z dôvodu, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, je na mieste považovať uznesenie o vznesení obvinenia na účely zákona č. 514/2003 Z.z. za nezákonné rozhodnutie, z ktorého je možné uplatniť si náhradu škody ním spôsobenej. Aj v kontexte pri rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Českej republiky podľa jeho názoru nie je možné každé uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré nevyústi v právoplatný odsudzujúci rozsudok paušálne považovať za nezákonné a vždy je treba prihliadať na konkrétne okolnosti prípadu. Zo žaloby, ani z vykonaného dokazovania, nie je preukázané, že by orgány činné v trestnom konaní, prípadne súd, nedovoleným spôsobom zasiahli do práv žalobcu. Tieto orgány vykonávali dôvodné procesné úkony predpokladané právnym poriadkom, pričom neprekročili zákonom stanovené hmotné medze a nedošlo k nesprávnemu postupu týchto orgánov ani k nezákonnosti nimi vydaných rozhodnutí. Poukázal na to, že trestné stíhanie začalo na podklade trestného oznámenia poškodeného Spoločenstva vlastníkov bytov, zastúpeného Y. W., pričom prvé trestné stíhanie bolo odmietnuté, až následne začalo trestné stíhanie. Namietal, že trestné stíhanie bolo začaté a vedené plne v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, pričom uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia nebolo príslušným orgánom, dozorujúcim prokurátorom v konaní o sťažnosti, zrušené. Súd v rozsudku ani neuviedol žiadne dôvody pre uplatnenie súdneho výkladu o nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia z dôvodu zastavenia trestného stíhania na tento prípad. Súd preto otázku nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia nielen nesprávne právne posúdil, ale toto posúdenie a rozhodnutie ani neodôvodnil. Taktiež podľa jeho názoru súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec aj v časti rozsahu nároku na náhradu skutočnej škody. S poukazom na § 18 zákona 514/2003 namietal, že ak škodou spôsobenou začatím trestného stíhania majú byť trovy obhajoby v trestnom konaní, musí ísť o trovy účelne vynaložené na odstránenie tohto nežiaduceho stavu. Žalobca si uplatnil náhradu skutočne spôsobenej škody v podobe trov obhajoby v sume 1.070,53 eur, ktoré zaplatil obhajcovi v trestnom konaní na základe vyčíslenia. Vyčíslenie však obsahuje aj náhradu za úkony právnej služby - obhajoba na hlavnom pojednávaní, ktoré mali byť konané v dňoch 09. 02. 2009, 16. 04. 2009, 22. 06. 2009 a 27. 07. 2009, a to v plnej výške tarifnej odmeny v sume 57,95 eur, pričom z priloženého trestného spisu je zrejmé, že v týchto dňoch došlo k odročeniu vytýčených pojednávaní bez meritórneho prejednania veci, a teda obhajcovi žalobcu patrí odmena iba vo výške 1/4. Ďalej namietal, pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy, že súd prvej inštancie pri posudzovaní vzniku a rozsahu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a žalovaný zároveň poukázal na rozhodnutie súdu v časti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy za nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ a § 205 ods. 2 písm. d/. Uviedol, že z odôvodnenia rozsudku nevyplýva, ktoré skutočnosti týkajúce sa nemajetkovej ujmy uvedené žalobcom považuje súd za preukázané a ktoré nie, a z ktorých dôkazov pri ustálení nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vychádzal. Súd uviedol, že za účelom ustálenia otázky vzniku nároku na nemajetkovú ujmu v peniazoch vykonal výsluch navrhovateľa, výsluch svedkov W. H. X., vykonal dokazovanie listinných dôkazov založených v spise a zvážil všetky skutočnosti v ňom uvedené v rozsahu potrebnom pre nesporné ustálenie skutkového stavu, avšak okrem obsahu výpovedí žalobcu a svedkov a poukázania na to, že žalobcovi nebolo poskytnuté doposiaľ zadosťučinenie inou formou, neuviedol v rozsudku žiadne skutočnosti z vykonaných dôkazov zistené a preukázané, ktoré zakladajú vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a odôvodňujú výšku náhrady. Namietal, že žalobca v konaní žiadnym spôsobom následky, ktorými v žalobe a vo výpovedi odôvodnil vznik nemajetkovej ujmy, resp. skutočnosť, že tvrdené následky boli vyvolané začatím a vedením trestného stíhania a sú tak v priamej príčinnej súvislosti s namietaným uznesením o vznesení obvinenia, nepreukázal. Pokiaľ ide o tvrdený

zásah do cti žalobcu ako podnikateľa, jeho dôveryhodnosti a poškodenie povesti, tento nebol žiadnym spôsobom preukázaný, pričom podľa predložených výkazov o príjmoch a výdavkoch z rokov 2005 až 2008 príjmy žalobcu narástli, čo nesvedčí o zhoršení postavenia žalobcu ako podnikateľa. Predložil tiež niekoľko výtlačkov regionálnej tlače obsahujúcich ospravedlnenie Spoločenstva vlastníkov bytov na ulici W.V. P. T. za poškodenie jeho mena, ktoré vzniklo žalobcovi, už bývalým predsedom, za skutky, ktoré sa nestali, čo po dlhých štyroch rokoch v plnom rozsahu rozhodli aj súdy, čo síce môže preukazovať skutočnosť, že došlo k zásahu do dobrého mena žalobcu ako podnikateľa, avšak v dôsledku konania iných subjektov. Článok zo dňa 21. 05. 2007 predložený právnou zástupkyňou žalobcu obsahuje všeobecnú informáciu o začatí trestného stíhania proti osobe stotožnenej vekom a miestom bydliska, ktorá nie je identifikovaná ani iniciálkami. Nepreukazuje preto, že by sa jeho prostredníctvom mohlo širšie okolie oboznámiť so skutočnosťou, že uvedené trestné stíhanie bolo začaté práve voči žalobcovi. Pokiaľ žalobca tvrdí, že v dôsledku prebiehajúceho trestného stíhania sa odsťahoval z miesta svojho bydliska, poukázal na to, že k tomuto došlo až v júli 2011, teda rok po právoplatnom oslobodení žalobcu spod podanej obžaloby. Taktiež nie je preukázaný ani zásah do politickej činnosti, keď žalobca bol politicky činný počas celej doby trvania trestného stíhania, funkcií, ktoré zastával, sa vzdal sám na základe svojho rozhodnutia vo februári 2010, teda tri roky po vznesení obvinenia a tiež už potom, ako bol vo veci vynesený aj druhý oslobodzujúci rozsudok zo dňa 25. 11. 2009. V súvislosti s tvrdením žalobcu, že jeho trestné stíhanie bolo prekážkou pre jeho vymenovanie za riaditeľa T. L., čo preukazuje návrhom na personálne obsadenie, poukázal žalovaný na to, že uvedená listina je právne nezáväzným dokumentom obsahujúcim len návrh personálneho obsadenia tam uvedených pozícií. Nepreukazuje dôvod, pre ktorý by menovanie žalobcu do tejto pozície nedošlo, a nie je ani zrejmé, v akom období sa o tom malo rozhodovať, keďže táto listina nie je datovaná. Vzhľadom na to teda žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

4. K tomuto odvolaniu sa vyjadril žalobca, v ktorom uviedol, že odvolanie žalovaného považuje za nedôvodné. Uviedol ďalej, že doterajšia publikovaná judikatúra, napríklad R 35/1977, stanovisko OPK Najvyššieho súdu ČSSR, spisovej značky CBTT 145/78, ďalej R35/1991 k otázke aktívne vecnej legitimácie vychádzajú zo záverov, že týmto subjektom je štát Slovenská republika, ak sa trestná vec dostala až do konania pred súdom, ktorý uznal obžalobu prokurátora za dôvodnú, potom začne konať Ministerstvo spravodlivosti tak, ako správne ustálil súd prvej inštancie. Trestne stíhaná osoba má ústavou zaručené právo na právnu pomoc prostredníctvom obhajcu, preto neuplatnená odmena za právnu pomoc je materiálnou ujmou na jej majetku, ktorá bola spôsobená nezákonným rozhodnutím štátu, lebo nebyť tohto aktu, označené právo by sa nerealizovalo. V tomto prípade nejde o rozhodovanie o náhrade trov konania podľa príslušných procesných predpisov, ale o rozhodovanie o majetkovej ujme zastúpeného formou zaplatených trov trestného konania svojmu obhajcovi bez ohľadu na to, či táto náhrada vychádza zo zmluvnej alebo zákonnej odmeny za poskytnutú právu pomoc. Zotrval na svojom názore, že nemajetková ujma vzniká už samotným porušením, resp. zásahom do základných práv a slobôd človeka, ktorý bol nezákonne trestne stíhaný.

5. Odvolací súd; s poukazom na § 470 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP") účinného od 01.07.2016; preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu a v medziach odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), s nariadením pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a po zopakovaní dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie v potrebnom rozsahu, dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny v napadnutej časti priznanej nemajetkovej ujmy a v napadnutej zamietajúcej časti, avšak nie je vecne správny v časti priznanej náhrady škody v sume 1.070,53 eur s príslušenstvom.

6. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne ustálil pasívnu legitimáciu žalovaného, teda štátu, podľa § 3 zákona č. 514/2003 Z.z., keď štát zodpovedá za škodu, ktorá vznikla žalobcovi trestným stíhaním, ktoré bolo v konečnom dôsledku ukončené vydaním oslobodzujúceho rozsudku vo vzťahu k žalobcovi. Správne súd prvej inštancie ustálil aj orgán konajúci v mene štátu, a to Ministerstvo spravodlivosti SR, i keď nesprávne odôvodnil, že ako orgán mal konať v mene štátu v danom prípade na základe skutočností, že nebolo možné určiť, ktorý orgán má v mene štátu v tomto prípade za štát vystupovať. Odvolací súd v tomto smere vychádzal zo správneho názoru súdu prvej inštancie, že v danom prípade, keď sa trestné stíhanie skončilo vydaním oslobodzujúceho rozsudku vo vzťahu k žalobcovi, je potrebné považovať všetky rozhodnutia vydané v trestnom konaní, s poukazom na tento konečný výsledok trestného konania, za nezákonné, a teda nielen uznesenie o vznesení obvinenia a začatí trestného stíhania voči žalobcovi, ale rovnako aj

obžalobu je potrebné považovať za nezákonné rozhodnutie tak, ako tento záver jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry; a preto; pokiaľ je obžaloba považovaná za nezákonné rozhodnutie; hoci nejde o rozhodnutie v pravom zmysle slova; zastáva odvolací súd názor, že rovnako možno za nezákonné rozhodnutie považovať aj trestný rozkaz, ktorý bol vydaný v danom prípade súdom. Odvolací súd dospel k záveru, že právnu fikciu nezákonnosti, ktorá bola uznaná ustálenou judikatúrou, je potrebné vzťahovať nielen k uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia a začatí trestného stíhania voči žalobcovi a k obžalobe, ale aj k trestnému rozkazu, keďže na základe podanej obžaloby súd; ako orgán činný v trestnom konaní; ďalej pokračoval v stíhaní žalobcu, vydal trestný rozkaz tým, že prijal obžalobu na ďalšie konanie, trestné stíhanie nezastavil, obžalobu neodmietol a nevrátil vec prokurátorovi na ďalšie konanie a tak trestný rozkaz ním nemal byť vydaný vzhľadom na konečný výsledok trestného konania v podobe vydanie oslobodzujúceho rozsudku. Z podanej žaloby, ako aj z listu žalobcu zo dňa 05.11.2010, ktorým požiadal o predbežné prejedanie nároku, jednoznačne vyplýva, že za nezákonné považoval uznesenie vyšetrovateľa OR PZ o začatí trestného stíhania, podanie obžaloby ako aj vydaný trestný rozkaz. V danom prípade tak odvolací súd uzavrel, že ako zástupcovia štátu prichádzali do úvahy viaceré orgány, a to nielen Ministerstvo vnútra SR, Generálna prokuratúra SR, ale aj Ministerstvo spravodlivosti SR, keď konal a nezákonné rozhodnutie vydal v podobe trestného rozkazu aj trestný súd v trestom konaní, a preto je potrebné príslušnosť určiť na základe § 4 ods. 1 písm. m/ zákona č. 514/2003 Z.z., a teda orgánom konajúcim za štát je orgán, na ktorý bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie náhrady škody a tým bolo v tomto prípade Ministerstvo spravodlivosti SR. Správne preto ustálil súd prvej inštancie Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán konajúci v danom spore v mene štátu.

7. Žalovaný nedôvodne namietal, že rozhodnutia vydané v trestnom konaní nemožno považovať za nezákonné. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že pre posúdenie toho, či ide o nezákonné rozhodnutie, je rozhodujúci konečný výsledok trestného konania, a teda za nezákonné treba považovať všetky do vtedy vydané rozhodnutia s ohľadom na tú skutočnosť, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa v konečnom dôsledku v trestnom konaní nepotvrdilo, keďže bol vydaný oslobodzujúci rozsudok, a preto treba vychádzať z toho, že trestný čin osoba obžalovaná nespáchala a trestné stíhanie voči nej nemalo byť začaté. Pre posúdenie nezákonnosti nie je rozhodujúce, či orgány činné v trestnom konaní pri vznesení obvinenia a začatí trestného stíhania, mali dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu a či správne vyhodnotili pôvodné podozrenie, z týchto skutočností nemožno pri posudzovaní nezákonnosti vychádzať, keď v konaní o náhradu škody už nie je možné preskúmavať, či dôkazná situácia v tom ktorom štádiu trestného konania umožňovala jednotlivým orgánom činným v trestom konaní vydať rozhodnutia. Relevantným je jedine konečný výsledok trestného konania, ktorým je v danom prípade vydanie oslobodzujúceho rozsudku a vo vzťahu k tomuto konečnému výsledku je treba považovať všetky rozhodnutia vydané orgánmi činnými v trestnom konaní za nezákonné.

8. Súd prvej inštancie však pochybil pokiaľ ide o ustálenie výšky skutočnej škody, ktorú priznal žalobcovi titulom trov obhajoby vynaložených v trestnom konaní. V tomto smere dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu, že vyúčtovanie, ktoré bolo predložené právnym zástupcom žalobcu v trestnom konaní, obsahovalo vyúčtovanie odmeny vo výške tarifnej odmeny. Odvolací súd doplnil dokazovanie oboznámením sa s obsahom zápisníc z hlavného pojednávania zo dňa 09.02.2009, 16.04.2009, 22.06.2009 a 27.07.2009 a dospel k záveru, že v tomto smere je dôvodná námietka žalovaného, že uvedené pojednávania boli odročené bez prejednania veci a v takom prípade vznikol nárok právnemu zástupcovi - obhajcovi žalobcu v trestnom konaní len na odmenu vo výške 1/4 základnej sadzby tarifnej odmeny. Pokiaľ žalobca zaplatil svojmu obhajcovi odmenu aj nad rozsah tarifnej odmeny, táto už nevznikla; ako škoda; v priamej príčinnej súvislosti s trestným konaním vedeným proti žalobcovi. V tomto smere sa preto odvolací súd stotožnil s obranou žalovaného a priznal žalobcovi skutočnú škodu pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia, ktoré boli znížené za 4 úkony právnej služby, za ktoré priznal odmenu len v 1/4 základnej sadzby tarifnej odmeny, a preto ako dôvodný posúdil nárok na náhradu škody v sume 863,65 eur a vo zvyšnej časti uplatneného nároku žalobu zamietol.

9. Pri posudzovaní dôvodnosti žaloby v časti uplatnenej nemajetkovej ujmy odvolací súd považoval za relevantnú skutočnosť, že trestným stíhaním žalobcu, trvajúcim takmer tri roky pre trestný čin, ktorý bol nezlučiteľný ako s výkonom jeho podnikateľskej činnosti, tak aj s jeho politickými aktivitami, bol negatívne ovplyvnený jeho dovtedajší život, a preto je správny aj záver súdu prvej inštancie, že svojím rozsahom a intenzitou trestné stíhanie v danom prípade predstavovalo značný zásah

do osobnostných práv žalobcu, pretože negatívne následky by pociťoval ako závažnú ujmu každý na jeho mieste a v jeho postavení.

10. Správne súd prvej inštancie prihliadol na tú skutočnosť, že žalobcovi sa nedostalo primeraného zadosťučinenia v inej nepeňažnej forme, a preto je plne opodstatnené priznanie peňažnej náhrady za účelom zmiernenia vzniknutých následkov, ako aj vzhľadom na značný odstup času, kedy už pre reparovanie vzniknutej ujmy nie je postačujúce samotné konštatovanie porušenia práva alebo morálne zadosťučinenie vo forme ospravedlnenia.

11. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade bolo preukázané, že došlo k zníženiu spoločenského postavenia žalobcu, ktoré sa prejavilo v zásahu predovšetkým do jeho pôsobenia ako podnikateľa, v tomto smere považoval odvolací súd za relevantnú skutočnosť, že žalobca bol trestne stíhaný práve v súvislosti s vykonávaním podnikateľskej činnosti, v tejto súvislosti vznikli preto pochybnosti o jeho bezúhonnosti, vznikla nedôvera zo strany obchodných partnerov vo vzťahu k žalobcovi ako k podnikateľovi v danom regióne, čo malo za následok utlmenie jeho podnikateľskej činnosti. Taktiež bolo preukázané, a to aj s poukazom na výpoveď žalobcu a výpoveď svedkyne W., že trestné stíhanie malo negatívne následky aj v oblasti politickej činnosti žalobcu, keď žalobca bol aktívny v regióne, zastával ako člen strany rôzne stranícke funkcie, taktiež kandidoval do verejných funkcií a bolo preukázané, že v súvislosti s vedením trestného stíhania utlmil, resp. ukončil aj túto svoju politickú činnosť, čo potvrdila vo svojej výpovedi svedkyňa W.. Ďalej sa odvolací súd stotožnil s námietkami žalovaného, že nepriaznivé dôsledky trestného stíhania nemohli vzniknúť žalobcovi v rodinnom živote, pretože pokiaľ žalobca argumentoval tým, že bol nútený odísť z miesta doterajšieho podnikateľského pôsobenia a musel žiť v odlúčení od rodiny, v konaní bolo preukázané, že k takémuto jeho presťahovaniu malo dôjsť až v roku 2011, hoci trestné stíhanie bolo právoplatne skončené oslobodzujúcim rozsudkom už v roku 2010. Bez zreteľa na skutočnosť, či došlo aj k ujme žalobcu v jeho rodinnom živote, odvolací súd považuje pre posúdenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy za relevantné, že u žalobcu došlo k zásahu do jeho postavenia ako podnikateľa a aj v súvislosti s jeho politickou činnosťou, a vzniknuté následky v podobe značnej ujmy v týchto oblastiach samé osebe opodstatňujú výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v sume 10.000,- eur. Súd prvej inštancie preto správne postupoval, keď vo zvyšku uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobu zamietol. Odvolací súd taktiež nemal preukázané, že by žalobca v súvislosti s trestným stíhaním preukázal zhoršenie jeho zdravotného stavu, a pokiaľ argumentoval stratou v podnikaní, tak túto si mohol uplatniť titulom skutočnej škody ako ušlý zisk, a nie je možné takúto stratu odškodniť v rámci nemajetkovej ujmy. Správne súd prvej inštancie poukázal na to, že; či už v súkromí; tak aj v spoločenskom uplatnení, žalobcovi nevznikli trvalé následky, a správne v tomto smere prihliadol na skutočnosť, že žalobca zastáva funkciu v štátnej správe od 01.07.2012. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalovaného, že by bol rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti nepreskúmateľný do tej miery, že by nebolo možné proti záverom súdu prvej inštancie v tomto smere skutkovo či právne argumentovať. Pokiaľ odvodzoval žalobca nárok na náhradu nemajetkovej ujmy od rozhodnutí v iných veciach, v tomto smere je opodstatnene žalovaný namietal, že výšku náhrady nemajetkovej ujmy nie je možné paušalizovať len s poukazom na iné rozhodnutia, keďže v každom prípade túto je potrebné odvodzovať od konkrétnych okolností a individuálneho posúdenia každej jednotlivej veci vo vzťahu k zákonom stanoveným predpokladom pre určenie výšky nemajetkovej ujmy.

12. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti uplatneného nároku na náhradu škody zmenil podľa § 388 CSP tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 863,65 eur s príslušenstvom a vo zvyšku žalobu zamietol a v časti priznanej nemajetkovej ujmy a v napadnutej zamietajúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

13. Vzhľadom na čiastočný úspech obidvoch strán sporu odvolací súd rozhodol o trovách prvostupňového aj odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).
Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).
Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).
Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).
Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou
organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).